

Il-ftehim ta' kummerċ ħieles ma' Singapor ma jistax, fil-forma attwali tiegħu, jiġi konkluz mill-Unjoni Ewropea waħedha

Id-dispożizzjonijiet tal-ftehim dwar l-investment barrani li ma huwiex dirett kif ukoll dawk dwar ir-riżoluzzjoni tat-tilwim bejn investituri u Stati ma jaqgħux taħt il-kompetenza esklużiva tal-Unjoni, b'mod li l-ftehim ma jistax jiġi konkluz, f'dan l-istat, mingħajr il-partecipazzjoni tal-Istati Membri

Fl-20 ta' Settembru 2013, l-Unjoni Ewropea u Singapor inizjalaw it-test ta' ftehim ta' moviment ħieles. Dan huwa wieħed mill-ewwel ftehimiet ta' kummerċ ħieles bilaterali msejġha tal-“generazzjoni l-ġdida”, jiġifieri ftehim ta' kummerċ li jinkludi, minbarra d-dispożizzjonijiet tradizzjonali dwar it-tnaqqis ta' dazji doganali u tal-ostakoli mhux tariffarji fil-qasam tal-kummerċ ta' merkanzija u ta' servizzi, dispożizzjonijiet f'diversi oqsma marbuta mal-kummerċ, bħall-protezzjoni tal-proprjetà intellettuali, l-investimenti, il-kuntratti pubbliċi, il-kompetizzjoni u l-iżvilupp sostenibbli.

Il-Kummissjoni adixxiet lill-Qorti tal-Ġustizzja b'talba għal opinjoni sabiex jiġi ddeterminat jekk l-Unjoni għandhi kompetenza esklużiva sabiex tiffirma u tikkonkludi l-ftehim previst waħedha. Il-Kummissjoni u l-Parlament jargumentaw li dan huwa l-każ. Il-Kunsill u l-gvernijiet tal-Istati Membri kollha li sottomettew osservazzjonijiet quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja ¹ jargumentaw li l-Unjoni ma tistax tikkonkludi tali ftehim waħedha għaliex ċerti partijiet tal-ftehim jaqgħu taħt kompetenza kondiviża bejn l-Unjoni u l-Istati Membri, jekk mhux ukoll taħt il-kompetenza esklużiva tal-Istati Membri.

Fl-opinjoni tagħha tal-lum, il-Qorti tal-Ġustizzja, wara li speċifikat li l-opinjoni tirrigwarda biss il-kwistjoni tal-kompetenza esklużiva jew le tal-Unjoni u mhux il-kompatibbiltà tal-kontenut tal-ftehim mad-dritt tal-Unjoni, tqis li **l-ftehim ta' kummerċ ħieles ma' Singapor ma jistax, fil-forma attwali tiegħu, jiġi konkluz mill-Unjoni waħedha**, minhabba l-fatt li ċerti dispożizzjonijiet previsti jaqgħu taħt il-kompetenza kondiviża bejn l-Unjoni u l-Istati Membri. Minn dan isegwi li **l-ftehim ta' kummerċ ħieles ma' Singapor jista' jiġi konkluz, f'dan l-istat, biss mill-Unjoni u mill-Istati Membri flimkien**.

B'mod partikolari, il-Qorti tal-Ġustizzja tiddikjara li **l-Unjoni tgawdi kompetenza esklużiva** f'dak li jirrigwarda l-partijiet tal-ftehim dwar l-oqsma li ġejjin:

- l-aċċess għas-suq tal-Unjoni u għas-suq ta' Singapor sa fejn dan jirrigwarda l-merkanzija u s-servizzi (inklużi s-servizzi kollha ta' trasport ²) kif ukoll fis-settur tal-kuntratti pubbliċi u tal-produzzjoni ta' enerġija minn sorsi mhux fossili u sostenibbli;
- id-dispożizzjonijiet fil-qasam ta' protezzjoni tal-investment barrani dirett ta' ċittadini minn Singapor fl-Unjoni (u vice versa);
- id-dispożizzjonijiet fil-qasam ta' drittijiet ta' proprjetà intellettuali;

¹ Osservazzjonijiet bil-miktub ġew ipprezentati mill-Istati Membri kollha minbarra l-Belġju, il-Kroazja, l-Estonja u l-Iżvezja. Il-Belġju madankollu deher fis-seduta u pprezenta osservazzjonijiet orali.

² Kemm jekk ikun għat-trasport marittimu, għat-trasport ferrovjarju jew għat-trasport bit-triq, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li l-impenji inklużi fil-ftehim previst f'dan il-qasam jistgħu jaffettwaw regolamenti tal-Unjoni u jbiddu l-portata tagħhom, b'mod li, konformement mal-Artikolu 3(2) TFUE, l-Unjoni hija kompetenti b'mod esklużiv sabiex tapprova tali impenji.

- id-dispożizzjonijiet iniżi li jiġġieldu kontra l-attivitajiet antikompetittivi u li jirregolaw il-koncentrazzjonijiet, il-monopolji u s-sussidji;
- id-dispożizzjonijiet fil-qasam ta' żvilupp sostenibbli (il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata li l-għan tal-iżvilupp sostenibbli jagħmel issa parti integrali mill-politika kummerċjali komuni tal-Unjoni u li l-ftehim previst huwa intiż li jissuġġetta l-liberalizzazzjoni tal-kummerċ bejn l-Unjoni u Singapor għall-kundizzjoni li l-partijiet josservaw l-obbligi internazzjonali tagħhom fil-qasam ta' protezzjoni soċjali tal-ħaddiema u ta' protezzjoni tal-ambjent);
- ir-regoli dwar l-iskambju ta' informazzjoni u dwar l-obbligi ta' notifika, verifika, kooperazzjoni, medjazzjoni, trasparenza u riżoluzzjoni ta' tilwim bejn il-partijiet, sakemm dawn ir-regoli ma jirrigwardawx il-qasam tal-investment barrani li ma huwiex dirett (ara iktar 'l isfel).

Fl-aħħar nett, **huwa biss għal żewġ partijiet tal-ftehim li l-Unjoni ma għandhiex**, skont il-Qorti tal-Ġustizzja, **kompetenza esklużiva**, jiġifieri l-qasam tal-investment barrani li ma huwiex dirett (investment "tal-portfolio", imħaddem mingħajr l-intenzjoni li jiġu influwenzati t-tmexxija u l-kontroll ta' impriża) u s-sistema ta' **riżoluzzjoni tat-tilwim bejn investituri u Stati**.

Sabiex l-Unjoni jkollha kompetenza esklużiva fil-qasam tal-investment barrani li ma huwiex dirett, kien ikun neċessarju li l-konklużjoni tal-ftehim setgħet taffettwa atti tal-Unjoni jew tbidel il-portata tagħhom. Peress li dan ma huwiex il-każ, il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonkludi li l-Unjoni ma għandhiex kompetenza esklużiva. Hija għandha madankollu kompetenza kondiviża mal-Istati Membri. Din il-konklużjoni tapplika wkoll għar-regoli dwar l-iskambju ta' informazzjoni u dwar l-obbligi ta' notifika, verifika, kooperazzjoni, medjazzjoni, trasparenza u riżoluzzjoni ta' tilwim bejn il-partijiet fir-rigward tal-investment barrani li ma huwiex dirett (ara iktar 'il fuq).

Is-sistema ta' riżoluzzjoni ta' tilwim bejn investituri u Stati taqa', hija wkoll, taħt kompetenza kondiviża bejn l-Unjoni u l-Istati Membri. Fil-fatt, tali sistema, li tneħhi xi tilwim mill-ġurisdizzjoni tal-Istati Membri, ma tistax tiġi stabbilita mingħajr il-kunsens tagħhom.

Minn dan isegwi li l-ftehim ta' kummerċ ħieles jista' jiġi konkluż biss, fl-istat attwali tiegħu, mill-Unjoni u mill-Istati Membri flimkien.

Nota: Stat Membru, il-Parlament Ewropew, il-Kunsill jew il-Kummissjoni jistgħu jiksbu l-opinjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja dwar jekk ftehim previst ikunx kompatibbli mat-Trattati jew dwar il-kompetenza għall-konklużjoni ta' dan il-ftehim. Meta l-opinjoni tal-Qorti tkun kuntrarja, il-ftehim previst ma jistax jidhol fis-seħħ sakemm ma jiġix emendat jew it-Trattati ma jiġux riveduti

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ](#) tas-sentenza jinsab fuq is-sit CURIA mill-jum li fiha tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Holly Gallagher ☎ (+352) 4303 3355

Ritratti tal-qari tal-konklużjonijiet huma disponibbli fuq ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106